

Sygnatura akt II Cz 782/16

POSTANOWIENIE

Dnia 12 września 2016r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący SO Piotr Rajczakowski

Sędziowie SO Jerzy Dydo

SO Agnieszka Terpiłowska

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2016r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: (...)

przeciwko A. S.

o zapłatę

na skutek zażalenia strony powodowej na Zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu z dnia 4 maja 2016r. sygn. akt VIII Nc 1650/16

postanawia:

uchylić zaskarżone zarządzenie.

(...)

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem z dnia 4 maja 2016r. Przewodniczący w Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu zarządziła zwrot pozwu, w uzasadnieniu zarządzenia wskazując, iż pozew podlegał zwrotowi na podstawie art. 130² § 1 k.p.c. Stosownie do treści przepisu art. 13 ust 1a ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. prawo bankowe opłata stosunkowa wynosi 5 % wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 zł i nie więcej niż 1.000 zł. W ocenie Przewodniczącego przepis ten dotyczy jedynie banków i spółdzielczych kas kredytowych, dochodzących należności wynikających z czynności bankowych. Nie odnosi się do sytuacji podmiotów, które dochodzą roszczeń mających swe źródło w czynności bankowej ale nabytych od banków będących pierwotnie stroną takiej czynności. Strona powodowa obowiązana była zatem uiścić od pozwu opłatę stosunkową zgodnie z przepisem art. 13 ust 1 cyt. ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Pozew został uznany za nienależycie opłacony i został zwrócony.

Zażalenie na powyższe zarządzenie złożyła strona powodowa zaskarżonemu zarządzeniu zarzucając naruszenie art. 13 ust. 1 a ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez jego niezastosowanie w okolicznościach niniejszej sprawy i uznanie, iż strona powodowa winna uiścić opłatę sądową od pozwu w wysokości wyższej niż 1.000 zł.

W oparciu o powyższy zarzut strona wniosła o:

1. uchylenie zarządzenia o zwrocie pozwu;

2. zasądzenie na rzecz strony powodowej od strony pozwanej zwrotu kosztów wywołanych wniesieniem zażalenia, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych;

3. zwrot uiszczonej opłaty sądowej od zażalenia.

W uzasadnieniu zażalenia strona powodowa podniosła, iż literalne brzmienie art. 13 ust 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wskazuje na kryterium przedmiotowe - spraw o roszczenia wynikające z czynności bankowych a nie podmiotowe. Nie ma zatem znaczenia, jaki podmiot występuje z takim roszczeniem. Źródłem roszczenia strony powodowej pozostaje umowa kredytu i roszczenie wynika tym samym z czynności bankowej. Opłata zatem powinna wynosić w sprawie 1.000 zł.

Sąd Okręgowy zważył:

Zażalenie było zasadne.

Przepis art. 13 ust. 1a ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. 2014.1025 ze zm.) został dodany na podstawie art. 7 ustawy o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw z dnia 25 września 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1854). Wejście w życie powyższego przepisu nastąpiło w dniu 27 listopada 2015r. (przed wniesieniem pozwu w niniejszej sprawie). Jednocześnie powołaną ustawą z dnia 25 września 2015r. uchylone zostały art. 786^(2) k.p.c. i art. 96-98 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.^(2))). W trakcie prac legislacyjnych nad poselskim projektem powyższych zmian, jak wynika również z uzasadnienia projektu (druk sejmowy nr 1441) głównym punktem uwagi pozostawała konieczność dostosowania obowiązującego prawa do treści orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 marca 2011r. (sygn. akt P7/09). Należy również pokreślić, iż w trakcie prac legislacyjnych zapadł wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2015 r. (sygn. akt P 45/12) w którym Trybunał stwierdził niekonstytucyjność przepisów regulujących bankowe tytuły egzekucyjne. W trakcie prac legislacyjnych w opiniach do poselskiego projektu złożonego w powyższym zakresie opiniujący ((...),(...), (...)) wskazywali na zwiększające się koszty uzyskania tytułu egzekucyjnego w przypadku pozbawienia przymiotu tytułu egzekucyjnego wyciągu z ksiąg bankowych. Poprawka Senatu odnosząca się do zmian ustawy o kosztach sądowych dotyczyła kręgu podmiotów, jakie miały zyskać na ograniczeniu opłat sądowych i zmierzała do ograniczenia tego kręgu jedynie do konsumentów, z którymi dokonywano czynności bankowych. Uzasadnienie poprawki Senatu w tym zakresie wskazywało na ograniczenie beneficjentów tejże poprawki - by nie korzystali z niej również przedsiębiorcy, z których udziałem bank dokonywał czynności bankowej (uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1.10.2015r. druk sejmowy nr 3967). Poprawka w trakcie prac legislacyjnych została odrzucona. Można zatem założyć, iż ustawodawca dokonując zmian w powyższym zakresie miał na uwadze zwiększające się na skutek usunięcia bankowego tytułu egzekucyjnego koszty uzyskania tytułu wykonawczego (dotychczas bankowego tytułu opatrzonego klauzulą wykonalności) i zmierzał do ograniczenia kosztów jego uzyskania dla stron czynności bankowych. Sama podstawa ustalania opłat określona jako „sprawy o roszczenia wynikające z czynności bankowych” nie stanowiła przedmiotu weryfikacji w trakcie prac legislacyjnych.

Powyższy przepis ar. 13 1a został zmieniony ustawą z dnia 18 marca 2016 r. o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2016.421). W stosunku do dotychczasowej treści art. 13 1a przewidującego, iż „w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. – Prawo bankowe (Dz.U. z 2015r.poz. 128 z późn. zm.), opłata stosunkowa wynosi(...) wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 zł i nie więcej niż 1.000 zł” zmiana przewiduje, iż „opłata stosunkowa w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.), pobierana od konsumenta albo osoby fizycznej prowadzącej gospodarstwo rodzinne wynosi(...) wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 1000 złotych.”.

Wskazana zmiana dodatkowo potwierdza, iż w chwili uchwalania art. 13 1a zakres podmiotowy nie został określony czy też ograniczony. Powołana zmiana zgodnie z art. 3 cyt. ustawy z dnia 18 marca 2016r. weszła w życie w dniu

15 kwietnia 2016r. Jak przewiduje sama ustawa w art. 2 do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy zastosowanie mają znaleźć, do czasu zakończenia postępowania w danej instancji, przepisy dotychczasowe. W niniejszej sprawie wniesionej w dniu 16 lutego 2016r. zastosowanie znajdzie zatem przepis art. 13 1a w brzmieniu dotychczasowym.

Należy zatem podkreślić, iż przepis powołanego przepisu art. 13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych (w dotychczasowym brzmieniu) wskazywał jedynie wysokość opłaty w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.). Ograniczenie wynikające z literalnego brzmienia przepisu wskazywało jedynie na jego przedmiotowy charakter. Opłatę w określonej przepisem art. 13 ust.1a wysokości pobierało się od roszczeń wynikających z czynności bankowych. Nie miało zatem znaczenia, kto dokonywał czynności bankowych (z kręgu oczywiście uprawnionych podmiotów) i kto występował z roszczeniem, czy była to jedna ze stron czynności bankowych czy ich następcy. Roszczenie miało wynikać z czynności bankowych czyli z tych czynności, które są określone z treścią art. 5 ust 1 i 2 prawa bankowego, w tym m.in. z czynności udzielania kredytów (art. 5 ust 1 pkt 3 ustawy prawo bankowe).

Strona powodowa w niniejszym procesie – niestandardyzowany fundusz sekurytyzacyjny inwestycyjny zamknięty zarządza sekurytyzowanymi wierzytelnościami czyli wierzytelnościami stanowiącymi przedmiot lokat funduszu sekurytyzacyjnego oraz wyodrębnionymi przez inicjatora sekurytyzacji albo inny podmiot, który zawarł z funduszem umowę zobowiązującą go do przekazywania funduszowi świadczeń uzyskanych w związku z tymi wierzytelnościami (art. 3 pkt 32 ustawy o funduszach inwestycyjnych z dnia 27 maja 2004 r. (tj. Dz.U. z 2014 r. poz. 157). Fundusz wskazywał na umowę z dnia 26 kwietnia 2013r. na podstawie, której nabył w drodze przelewu wierzytelności wchodzące w skład portfela zbywcy wierzytelności, w tym wierzytelność wynikającą z umowy kredytu zawartej pomiędzy poprzednikiem prawnym strony powodowej (bankiem) a pozwanym.

Sąd Okręgowy w postępowaniu zażaleniowym w przedmiocie należnej od pozwu opłaty, nie badał oczywiście podstaw merytorycznych roszczenia i mógł się oprzeć jedynie na wskazanej w pozwie jego podstawie faktycznej. A tą podstawę miała stanowić czynność bankowa – zawarta umowa kredytu. I tak określone roszczenie podlegało opłacie ustalonej na podstawie powołanego już art. 13 ust 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (w dotychczasowym brzmieniu).

Pozew został zatem należycie opłacony i zwrot pozwu pozostawał niezasadny. Mając powyższe na uwadze zaskarżone zarządzenie zostało uchylone na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 398 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego stosownie do treści art. 108 k.p.c. orzeknie Sąd pierwszej instancji w orzeczeniu kończącym postępowanie.

Agnieszka Terpiłowska Piotr Rajczakowski Jerzy Dydo